

IZSELJENSKI VESTNIK

GLASILO

RAFAELOVE DRUŽBE IN IZSELJENSKE ZBORNICE V LJUBLJANI

LETO VIII

*

ŠTEV. 9

*

LJUBLJANA

SEPTEMBER

1938

Pogumno na delo pri razširjanju našega lista!

Izseljenski tisk je zelo važen faktor za razširjanje izseljenske misli med vsakim narodom, zlasti pa med našim narodom, ki izseljensko vprašanje še vse premalo pozna in zaradi tega se tudi ne more zavedati, kako važno je prav izseljensko vprašanje za obstoj naše narodne biti.

Polovico našega naroda živi za mejami in v daljni tujini. Naš narod v močnih trumah odhaja za delom in kruhom že od leta 1830. v tuji nepoznani svet. Da po svetovni vojni niso nekatere države zaprle novemu dotoku svoje meje, bi bilo danes brez dvoma tri četrtine naroda odrezanega od naših narodnih in državnih meja.

Ali se kot narod kaj zavedamo, kako z odtokom izseljenske krvi hira naš narod tu doma? Ali kdaj kot narod kaj razmišljamo, kako bi našo rodno kri, razkropljeno po vsem božjem svetu, ohranili in obvarovali, da nam ne utone v tujih narodnostnih morjih?

Če hočemo biti pravični, moramo priznati, da smo na tem področju do zdaj storili malo več kot nič. Saj kot narod ne. Privatna iniciativa je bila vedno živa med nami, pa kaj pomaga, če pa narod ni imel razumevanja, da bi to privatno iniciativo moralno in finančno podprl.

Temu mrtvilu mora biti zdaj konec! Vsi kot narod se moramo lotiti izseljenskega vprašanja in ga z združenimi močmi v bratski slogi in ljubezen reševati tako, da bo narodu tu doma in Sloveniji na tujem v čast in ponos. Saj s tem, da pomagamo lečiti nevarno izseljensko rano na našem narodnem telesu, sami sebe rešujemo.

Omenil sem, da naš narod izseljensko vprašanje premalo pozna ali pa sploh ne pozna. Kaj je temu krivo? Nič drugega kakor brezbriznost in na drugi strani neodpušljiva hladnost za izseljenski tisk.

Res je, da naš narod nima v taki meri izseljenskega časopisa, kot n. pr. Poljaki in Nemci. Samo en list zdaj premoremo, in to je naš »Izseljenski vestnik«, ki pa bi moral vršiti eminentno nalogo med našim narodom na področju izseljenskega vprašanja.

»Izseljenski vestnik« izdaja že 8. leto z velikimi denarnimi žrtvami Rafaelova družba, ki je zdaj edina družba v Sloveniji, ki zares posveča vso svojo veliko skrb in ljubezen našim izseljencem. Z novim letom

želi Družba svoje glasilo povečati po obliki, vsebini in ga nuditi cenjenim naročnikom vsak teden vsaj enkrat.

Ali bo Rafaelova družba to delo zmogla? Bo, če bo imela ves naš narod doma in v tujini za seboj!

Če hočemo izpeljati to veliko in važno nalogo, je treba, da se na naše glasilo naroči vsaka slovenska družina tu doma, kakor tudi izseljenska družina na tujem. Pričeti hočemo neizprosno boj za naš list in mu priboriti razmaha med vsemi plastmi našega naroda!

Kako to veliko agitacijo za list izvesti, da bo rodila uspehe? Veliko sem o tem premišljeval in končno sem prišel do načrta, po katerem, trdno upam, bomo z združenimi močmi in žrtvami dosegli lepe uspehe. Načrt za omenjeno delo je sledeči:

a) Naš list mora dobiti v vsaki župniji svoje zastopnike. Trg ali vas, kjer je župna cerkev, mora biti — oprostite mi drzno primerico — država zase. Iz tega središča mora iti agitacija za naš list na vse strani, od vasi do vasi, od hiše do hiše.

b) V vsaki vasi omenjene župnije (vsaka župnija ima več vasi) mora biti tudi agilni zastopnik našega lista. Torej: na sedežu župnije morajo biti **trije zastopniki našega lista**, ki so v stalni zvezi z g. župnikom ali g. kaplanom, po ostalih vaseh župnije pa mora biti v vsaki vasi po en **zastopnik našega lista**.

K temu agitacijskemu delu naj bi se v prvi vrsti pritegnili člani naših Marijinih družb, prosvetnih društev, člani fantovskih odsekov, članice Marijine družbe, članice tretjega reda sv. Frančiška in članice dekliških krožkov.

Upam, da agilnih zastopnikov za naš list širom Slovenije ne bo težko dobiti.

Vse gg. župnike in kaplane toplo prosimo, da nas pri tem delu podpirajo in nam čimprej pošljejo sezname krajevnih zastopnikov, ki jih bomo objavili v listu. Ob enem prosimo, da bi vsi gg. župniki in kaplani o tem obvestili svoje vernike in jim priporočili naš list.

Delo agitacije ne bo lahko, saj bodo morali iti naši zastopniki od hiše do hiše, od osebe do osebe. Veliko bo treba prositi!

Rafaelova družba bo poslala župnim uradom potrebno število »Izseljenskega Vest-

nika« in tudi listine, kamor naj zastopniki lista vpisujejo točne naslove naročnikov. Vsak mesec bomo potem pošiljali list župnim uradom, odkoder ga bodo potem naši zastopniki raznašali med narod.

Vsa naša društva, verska in prosvetna, toplo prosimo, da bi pri svojih sestankih zdaj v zimskem času veliko govorili tudi o našem listu, o agitaciji in sploh o izseljenskem vprašanju.

Da bodo pa imeli naši zastopniki več veselja pri agitaciji za naš list, bodo prejeli nagrado in sicer 10% od naročnine. Torej: čim več naročnikov bo kdo dobil, tem več nagrade bo od naše družbe prejel.

Ves naš narod pa toplo prosimo, naj hvaležno sprejme naše zastopnike in naj ne odkloni našega glasila.

Vsi na delo za naš list!

Jože Premrov.

Trajen spomenik

si postavite v domovini, in to še prav poceni, če nam pomagate urediti naš izseljenski muzej tu v Ljubljani. Kar je potrebno, je samo tole:

Posljite nam slike: svojo, svoje družine, svoje hiše, svojega društva, svoje cerkve, svoje šole, svoje dvorane, svoje sestrške hiše, svojih šolskih otrok, raznih svojih prireditev, proslav, piknikov, svojega mesta (tudi razglednic mesta in okolice), svojih krstov in porok, pogrebov. Dalje: svoje časopise, svoje društvene programe, svoja vabila na zabave, letna poročila, svoja društvena pravila, svoje društvene znake (badges) tujejezične časopise, ki pišejo ali prinašajo slike o vas ali o Slovencih; zemljevid vašega mesta, vašega okraja, vaše države. Tudi slike naših umrlih Slovencev so dobrodošle.

Na vse slike napišite s svinčnikom zadaj, kaj in koga predstavljajo.

Vse to bomo lepo uredili, in če bo tega veliko, vam bomo dali posebno omaro z Vašim imenom. Slike bomo uredili v lepe albume z Vašim imenom in Vašo sliko. Vse to bo shranjeno za stoletja tu doma.

Ali ne bo to lep spomenik na Vas? Lepši kot najlepši na tujih pokopališčih in tudi trajnejši kot kamenit.

Razgovor z izseljenci in dopisniki našega lista

Dragi prijatelj! Ko prebiram vaše številne dopise, ki mi jih pošiljate iz vseh delov sveta, se mi ob njih utrne marsikatera misel. V prvi vrsti občudujem vaše zanimanje in veliki trud, ki je položen v sleherni dopis. Vem, da za navadnega, malo šolanega človeka ni malenkost sestaviti primerno poročilo o vaših vsakovrstnih verskih in narodnih prireditvah, zlasti še, če je človek sleherni delavnik globoko pod zemljo v črnih in dimnatih rovih. Dobro se zavedam, da so vsi dopisi izliv vaših src, da vam ob njih krvavi srce, ki sili domov, pa ga življenjske razmere — vsakdanji kruh zadržujejo, da z deli svojih rok bogatite tuž kapital. Dobro vem, da vam je tujina neusmiljena mačha marsikdaj — vse to bi tako radi v polni meri izlili v dopise — pa vam ob misli »Saj vse nič ne pomagale obstane pero. Vaši dopisi so glasnik klicarja, da v vaših dušah še vedno gori globoka vera v Boga in nič manjša ljubezen do rodne domovine. Verjemite mi, da se mi marsikdaj utrnejo solze v očeh, ko prebiram vaše dopise in premišljujem vaše bedne in žalostne razmere.

Vsi iz srca želimo in prosimo Boga, da bi se življenjske razmere izboljšale, v prvi vrsti pa želimo, da bi naši ljudje dobili doma zadosten kos kruha, da bi se jim v bodoče ne bilo treba izseljevati v tujino. Vsi vi pa, ki ste zaradi težkih življenjskih razmer morali priti za potno palico in oditi v tuje kraje za delom in kruhom, si skušajte ustvariti v skupni povezanosti, bratski ljubezni in slogi kolikor mogoče lepo versko in narodno življenje. Mi dobro vemo, da vam marsikje manjka dobrih in poštenih voditeljev, vemo, da vam manjka duhovnikov in učiteljev, ki bi vas bodrili in vodili k Bogu. Vsi smo trdno prepričani, da se bodo od strani domovine v tem oziru razmere zboljšale, saj naš narod ne bo mogel več dolgo gledati, kako se nam naša kri marsikje v tisočih utaplja v valovju tujine versko in narodno. Da se vse to zboljša, je v veliki meri odvisno tudi od vas.

Vezi, ki nas družijo, so marsikje mrtve, ponekod pa hirajo. Vsi čutimo, da prejemate iz domovine premalo duševne hrane, ki bi vas branila pred asimilacijo. Naše revno glasilo vas obišče sleherni mesec samo enkrat. Večkrat ste že izrazili željo, da bi vam ga pošiljali vsaj štirikrat na mesec in v povečani obliki. Mi bi vam to željo radi izpolnili in vam jo tudi bomo, samo če nam pridobite veliko število novih naročnikov. Prosimo vas, da začnete agitirati med sorojaki za naše glasilo! Če bi bili vsi naši rojaki v zapadni Evropi, in to v Franciji, Belgiji, Holandiji in Nemčiji naročniki našega lista, bi list imel lahko 20.000 naročnikov. S tem številom naročnikov pa bi se za isto ceno list povečal na 32 strani in obiskoval bi vas na mesec po štirikrat. Kako močan branik vaših pravic bi bil potem naš list! Njegovega glasu ne bi mogli nihče preslišati. Če hočemo, da bomo s tem delom z Novim letom začeli, je potrebno, da napnete vse sile in začnete že zdaj agitirati od človeka do človeka, od

družine do družine, da se naročijo na naš list.

Da bo pa agitacija za list močna in sistematično urejena, je nujno potrebno, da bi imel naš list v vsaki koloniji svoje poverjenike in dopisnike. Na ta način bi bilo delo lepo urejeno. Toplo prosimo, da nam takoj sporočite zastopnike našega lista po vseh kolonijah, da jih bomo objavili že v prihodnji številki lista.

Agitacijsko delo ne bo prav lahko, zato smo se odločili, da bodo dobili naši zastopniki po kolonijah tudi primerno nagrado; dobili bodo 10% provizije od vseh novih naročnikov. Čim več naročnikov bo kdo nabral, tem več nagrade bo dobil. Izredno marljivim agitatorjem našega lista pa bomo preskrbeli še kakšne druge ugodnosti, ki pa za enkrat ostanejo še tajne.

Lepo bi bilo, da bi bili dopisniki tudi poverjeniki našega lista po kolonijah; če pa to ni mogoče, se pa sami odločite. Pogovarjajte se o tej agitaciji tudi na vaših nedeljskih sestankih in sejah. Sami raz-

mere in ljudi najbolje poznate, zato odločitev vam prepuščamo.

Dopisnike toplo prosim, da nam vsi tudi za naprej ostanejo zvesti in poročajo o vseh zanimivostih, ki se zgodijo po kolonijah. Pišite, prosim, samo na eno stran papirja, razločno in točno. Za ves dosedanji trud se vam prisrčno zahvaljujemo.

Čas naglo beži, zato toplo prosimo, da začnete z delom, ki sem vam ga v glavnih obrisih zdaj začrtal, takoj, ko prejmete septembersko številko »Vestnika« v roke.

O vsem nadaljnjem delu se bomo sproti pogovarjali. Če imate v tem oziru drugačne želje ali misli, mi, prosim, sporočite. Prav rad jih bom pri ureditvi lista upošteval.

Vaše bodoče geslo bodi: V vsako slovensko izseljensko družino mora priti »Izseljenski vestnik«!

Vsi na delo! — Bodite nam vsi toplo pozdravljeni!

Jože Premrov.

Poziv naši mladini v domovini in tujini!

Draga mladina! Novo šolsko leto se je pričelo. V šoli si boš spet začela pridobivati znanje raznovrstnih strok, ki so potrebne za izobrazbo duha in srca. Vse polno bo dela in skrbi za vas, vaše vzgojitelje in starše, ki žele, da bi vsi postali nekdanji vredni sinovi in hčere naše lepe slovenske zemlje.

Le pridno in skrbno se učite, pri tem pa bi vas prosil, da nikar ne pozabite na našo deseto banovino — Slovenijo na tujem. Koliko naših otrok v tujini nima te sreče, da bi si bogatili znanje v svojem materinem jeziku. Tujejezične šole morajo obiskovati, nekateri pa, kjer so tako srečni, da imajo svojega duhovnika ali učitelja, se v popoldanskih ali večernih urah z velikim trudom in ljubeznijo uče slovenskega jezika.

In ta naša mladina, ki je zdaj raztresena po vsem božjem svetu, tako često v duhu poroma med vas in vas prosi pomoči — ne denarne, ampak duhovne.

Ali boš, draga mladina tu doma, še o pravem času razumela ta krik in prošnje, ki prihajajo dan za dnem k tebi v domovino? Ker vem, da je v tebi še polno zdravega idealizma, sem prepričan, da se boš temu klicu odzvala.

V tem šolskem letu bomo skušali stopiti v pismene stike z vso našo mladino, ki jo zdaj obdajajo valovi tujine, pa bodisi to na Madžarskem, v Korotanu, po Primorju ali pa tam daleč, daleč po vseh delih sveta.

Naša topla prošnja je, da bi pri tem delu sodelovala vsa naša mladina tu doma in v tujini.

Vsaka šola: ljudske, meščanske, strokovne in srednje šole naj bi začele dopisovati z našo mladino po raznih kolonijah sveta direktno ali pa s pomočjo našega lista, ki bo temu vprašanju dopisovanja posvetil še posebno skrb.

Rafaelova družba bo poslala vsem šolam

potrebne naslove naše mladine po svetu. Redno dopisovanje naj bi se začelo z letošnjo izseljensko nedeljo, ki bo 27. novembra. Za ta veliki izseljenski praznik boste letos veliko lepega slišali v šoli od svojih vzgojiteljev.

Torej prva velika naloga v tem šolskem letu bodi, da boš pri reševanju važnega izseljenskega vprašanja, ki je v prvi vrsti v tem, da ohranimo naše izseljence Bogu in narodu zveste, tudi ti, draga mladina, sodelovala z rednim dopisovanjem.

Poleg tega pa bo Rafaelova družba poskrbela, da boš svoje bratce in sestrice pozdravljala s pomočjo radia. V načrtu imamo, naj bi v tem letu pri radio-oddajah za izseljence sodelovale vse šole v dravski banovini. Posebne radio-oddaje, namenjene našim izseljencem, naj bi se od zdaj naprej vršile vsak teden po enkrat. Vsaka šola naj bi si omislila program v okviru ene ure, in sicer izbrala tako snov, ki bo zanimala nas v domovini, še bolj pa naše rojake za mejami in v tujini.

Vso našo mladino za mejami in v daljni tujini pa prosim, naj pridno dopisuje v naš list, ali pa če hoče, kar direktno s posameznimi šolami v Sloveniji.

Ideja, ki sem se je tu samo bežno dotaknil — o vsem bom v prihodnji številki bolj obširno spregovoril — mora biti v tem šolskem letu realizirana. Treba pa je, da vsa naša mladina pri tem sodeluje. Doba mirnega narodnega spanja je minila. Na vseh področjih našega zasebnega in javnega prizadevanja vstaja nova doba. Delajmo vsi in stremimo z združenimi močmi za tem, da zasije lepša doba med našim narodom tudi na področju perečega in velevažnega izseljenskega vprašanja.

Mladina, na delo!

Jože Premrov.

„Izseljenski vestnik“ v vse naše šole!

Drugi narodi, ki imajo izvrstno urejeno delo in posvečajo veliko skrb in ljubezen do svojih rojakov po svetu, izdajajo v velikanskih nakladah raznovrstne liste in revije z izseljensko vsebino. Ti listi kar preplavljajo nekatere države in imajo vstop v zasebne in uradne prostore. Kolikor to silno propagando poznam, vem, da obiskujejo izseljenski listi v prvi vrsti šole in mladino.

Naš narod kaj takega ne zmore. Mi tudi nimamo razvitega — vsaj v domovini ne — izseljenskega časopisja, ki bi ga mogli nuditi ljudstvu v tako obilni meri kot drugi narodi. Zdaj imamo samo naš list, ki prinaša poročila iz vseh delov sveta. Naš narod »Izseljenski vestnik« še premalo pozna in premalo ceni, kolike važnosti je. Treba bo napeti vse sile, da zajame vse plasti naroda, v prvi vrsti pa vse naše državne urade in med njimi tudi vse naše šole: ljudske, meščanske, strokovne in srednje.

Rafaelova družba, ki z velikimi žrtvami že 8. leto izdaja »Izseljenski vestnik«, toplo prosi vse omenjene šole, naj bi se naročile na naše glasilo. V listu bo cenjeno učiteljstvo dobilo veliko dragocene snovi in jo nudilo lahko svoji mladini pri pouku zgodovine in zemljepisja.

Za malenkostno vsoto 12 din na leto vas bo naše glasilo redno obiskovalo vsak mesec.

Urednik.

Naročnikom!

Vse cenjene naročnike našega lista v domovini in tujini toplo prosimo, da čimprej poravnajo naročnino za leto 1938. Redno izdajanje in pošiljanje lista je združeno z velikimi finančnimi žrtvami in v veliki meri odvisno od naročnikov. Naša družba se bori z velikimi denarnimi težavami, zato prosimo, da njeno delo z naročnino in pristoječimi darovi podprete.

Pojasnilo glede nakazovanja pokojnin iz Nemčije

V zadnji številki »Izseljenskega vestnika« je bilo stavljeno vprašanje, kaj je z ukinitvijo nakazovanja pokojnin iz Nemčije. Pred časom je namreč Nemčija izdala odredbo, da se bo vsako nakazovanje pokojnin v inozemstvo ukinito.

V tej zadevi je referent soc. odseka Izseljenske zbornice na pristojnem mestu dobil tole informacijo: Do sedaj naši rentniki in upokojenci, ki so bili v Nemčiji in so se vrnili v domovino, redno prejemajo rente in pokojnine. Nemčija se v tem pogledu drži pogodbe, katera je bila sklenjena leta 1929. v Berlinu.

Iz tega bi bilo sklepati, da gre za ukinitve nakazovanja pokojnin v inozemstvo onim rentnikom, ki so nemški državljani, in jih s tem prisiliti, da se vrnejo v Nemčijo in tam uživajo ta denar.

Glede rentnikov naših državljanov pa do sedaj ni ovir in se nemški zavarovalni uradi ravna po določilih berlinske socialne pogodbe.

Pripravimo se za izseljensko nedeljo!

Vsako leto se naš narod še v prav posebni meri spomni svojih po širnem svetu razkropljenih bratov in sester na izseljensko nedeljo. Letos bomo praznovali izseljensko nedeljo dne 27. novembra. Izseljenska nedelja naj bo zares velik praznik za ves naš narod doma in na tujem. Iz domovine naj na izseljensko nedeljo romajo naše molitve, misli in pisma do vseh naših rojakov po širnem svetu. Po vseh naših cerkvah in prosvetnih domovih naj bodo govori, deklamacije in podobno o naših izseljencih. Rafaelova družba bo pravočasno poslala vsem župnim uradom in prosvetnim društvom potreben material za govore, igro in deklamacije. Naši izseljenci morajo zlasti na izseljensko nedeljo zares občutiti, da jih domovina ni in ne bo nikoli pozabila.

Prav tako prosimo tudi vse naše šole:

ljudske, strokovne, meščanske, učiteljska in gimnazije, da bi naši mladini govorile o naših izseljencih. Tudi vsem šolam bo Rafaelova družba poslala primeren izseljenski material za govore in deklamacije.

Naše izseljence širom sveta prosimo, da se tudi oni spomnijo svoje domovine, sorodnikov, znancev in prijateljev in jim pišejo, kako se jim godi. Morda je pri nekaterih izseljencih misel na domovino že čisto umrla. Na izseljensko nedeljo mora tudi pri njih znova oživetiti.

Letošnja izseljenska nedelja mora postati naš veliki verski in narodni praznik. Naše molitve in misli naj na izseljensko nedeljo ne poznajo ne narodnih in ne državnih meja — vsi Slovenci doma in v tujini moramo postati samo ena velika družina.

Jože Premrov.

Jože Rozman:

Kako ohraniti in uveljaviti našim izseljencem pravice iz socialnega zavarovanja

V pisarni Rafaelove družbe se je te dni oglašil starček, ves sključen in betežen. Prosil je, naj bi mu oskrbeli, da bi dobil pokojnino iz Nemčije. Iz žepa je izvlekel izkaznico, az katere je bilo razvidno, da je bil od l. 1894. do 1924., torej celih 30 let, zaposlen kot rudar po nemških rudnikih. Izjavil je, da se že več let prizadeva, kako bi pravice iz naslova rudarskega zavarovanja uveljavil, toda brez uspeha. Po vrnitvi v domovino je še nekaj let delal po raznih apnenicah, ko to ni več mogel, pri kmetih, in danes živi od milodarov. Deli usodo Cankarjevega hlapca Jerneja.

Gotovo je, da on ni edini, ki je izgubil pravico do pokojnine, katera bi mu pripadala po socialni pogodbi z Nemčijo in Jugoslavijo. Takih hlapcev Jernejev je še več in bodo tudi v prihodnje.

Naši delavci se le premalo zanimajo za slična vprašanja, navadno se na take stvari spomnijo šele takrat, kadar so v nadlogah; seveda je potem že vse prepozno. Ker ne vedo za predpise, na podlagi katerih bi uveljavili svoje pravice, smatrajo, da se jim godi velika krivica. Sledi zabavljanje in tudi kletve pri tem ne manjka. Stvar je v takih primerih v resnici tragična: toliko let je bil delavec zavarovan, plačeval prispevke, končno ko pride do tega, da bi se z njimi okoristil, pa dobi odgovor: Prepozni ste, zamudili ste rok, ki je določen za uveljavljanje vaših pravic iz invalidnega ali pokojninskega zavarovanja.

Stvari glede zavarovanja so v resnici precej komplicirane in za preprostega človeka težko razumljive. Nekaj pa je v tem pogledu le treba urediti, da ne bodo naši delavci, ki so bili leta in leta v tujini, ostajali na stara leta brez sredstev. Saj je to za naš mali narod tudi velika materialna škoda; namesto da bi delavec prejel pokojnino in se pošteno preživljal, ga morajo podpirati drugi, sorodniki, občine, največkrat pa, kar je najbolj žalostno, mora odhiše do hiše, da se preživi.

Potrebno bi bilo, da bi se vsak, ki se vrne iz tujine domov, takoj oglašil pri Izseljenski zbornici in ji dal na razpolago vse potrebne podatke, naloga zbornice bi potem bila, da vse potrebno ukrene glede uveljavljanja pravic iz socialnega zavarovanja. Če stvar še ni zrela za rešitev, bi vodila zbornica evidenco in jo rešila, kadar bi bil za to čas.

Seveda bi se vsi, ki se vračajo, ne oglašili; zato bi bilo morda umestno, da bi se vsak, kateri se vrača iz inozemstva v domovino, moral zgledati pri Izseljenski zbornici in ji dati potrebne podatke, predvsem glede zavarovanja.

Ker ljudje sami dovolj vseh teh predpisov ne poznajo in se tudi dovolj ne zanimajo za slična vprašanja, bi bila taka odredba zelo važna in velike koristi za naše izseljenske povratnike.

Izseljenski zbornik

Lani je Rafaelova družba izdala Izseljenski koledar, kjer je bil prvokrat zbran ves izseljenski material iz vseh naših kolonij po vsem svetu. Delo je bilo med našim narodom doma in na tujem sprejeto s toplim odobravanjem in pohvalo. Letos bo vse delo še izpopolnjeno, tako da bo v celotni obliki pokazalo vsemu našemu narodu, kako živi, deluje, pa, žal, tudi umira — naša deseta banovina v tujini. Naslov delu bo »Izseljenski zbornik«, ki je zdaj v tisku in bo izšel v mesecu oktobru. »Izseljenski zbornik« bo obsegal nad 150 strani.

Že zdaj toplo prosimo, da bi se na »Izseljenski zbornik« naročili v kar največjem številu izseljenci in tudi rojaki v domovini.

Ko bo »Izseljenski zbornik« izšel, bomo o njem bolj obširno spregovorili.

Urednik.

Izseljenska zbornica v Ljubljani

*Resolucije za 2. zasedanje
Izseljenske zbornice 11. julija 1938*

V pogledu socialno političnega dela in prepotrebne učinkovite zaščite naših izseljencev je po zaslišanju tozadevnega referenta bilo soglasno sklenjeno sledeče:

1. V kolikor še z državami, v katerih prebivajo naši izseljenci, nimamo sklenjenih reciprocitetnih socialnih pogodb, v pogledu zaščite njihovega zdravja in dela, je stremeti za tem, da se ti dogovori čimprej sklenejo.

2. Z državami, s katerimi že imamo socialne pogodbe, je te treba revidirati in prilagoditi razmeram in potrebam izseljenskega življa. Kar tiče avstrijske socialne pogodbe, sklenjene leta 1932. na Dunaju, je dognati, ali velja še nadalje, ali bo odpovedana in se bodo uporabljale določbe berlinske pogodbe iz leta 1929. Francija do danes ni ratificirala socialne pogodbe, sklenjene v Parizu leta 1932.

3. Točki 1. in 2. tega predloga je vezati kot gospodarsko interesni klavzuli naše države ob priliki trgovinskih pogajanj z državami, v katerih bivajo naši izseljenci.

4. Kraljevska vlada naj poskrbi, da bo v najkrajšem času predložena v ratifikacijo socialna konvencija mednarodnega urada dela iz leta 1935. o očitovanju pravic iz socialnega zavarovanja delavcev, kakor tudi da se morejo delavci s temi pravicami okoriščati, pa naj bivajo v kateri koli državi Evrope.

5. Da se med domovino in izseljenci ohrani čim bolj tesne vezi, ki so za državo poleg propagandnega tudi gospodarskega pomena, naj se izseljencem nudi za obisk domovine čim večje ugodnosti, tako glede potnih listov kakor tudi znižanja potnih stroškov.

6. Za bodoče je socialni in gospodarski zaščiti naših izseljencev posvečati več pažnje. Povsod, kjer je več naših delavcev-izseljencev, naj se skrbi, da bodo pri konzulatih ali kot izseljenski komisarji nastavljeni uradniki, zastopniki naše države, ki bodo imeli dovolj smisla in tudi vpogleda v težave in razmere naših izseljencev. Le tako bo namreč mogoče izseljencem nuditi pravo pomoč, ki bo prišla do izraza v zaupanju do domovine in do naše države.

7. Ugotavljamo, da je delo na socialnem in gospodarskem področju za naše delavce izseljence največje važnosti. Ako bo prav in pravilno rešeno to vprašanje, bo s tem rešeno v veliki meri tudi njihovo narodno, kulturno, versko in moralno vprašanje.

Zato poudarja ustanovni zbor Izseljenske zbornice v Ljubljani, da je naloga vseh, ki se s temi vprašanji bavijo, da svoje delo v tej smeri podvojijo, država pa naj jim da za to vso potrebno moralno, pa tudi materialno podporo.

Društva, pristopajte kot člani k Izseljenski zbornici!

Socialni odsek

V poletnih mesecih po uradnih delo navadno nekoliko zastane. Socialni odsek Izseljenske zbornice pa tudi v tem času ni držal križem rok.

Referent odseka je porabil priliko, ko se je mudil v Strasbourgu, da je obiskal slovenske rudarje v Merlebachu in Aumetzu. Pred vsem je hotel dobiti nekoliko več vpogleda v francosko soc. zakonodajo, da bo odsek tudi doma luže reševal razne prošnje glede pokojnin in rent.

Poročali smo že, da odsek zbira socialne zakone iz vseh onih držav, kjer so naseljeni naši ljudje. Tako je odsek pisal tudi v Argentino in te dni prejel knjigo, v kateri je zbrana vsa soc. zakonodaja republike Argentine. Knjiga je seveda spisana v španščini in bo treba oskrbeti še prevod v slovenščino. Ako bo hotel odsek v polni meri vršiti svojo dolžnost, bo moral imeti zbrano vso soc. zakonodajo držav, kjer so naši izseljenci.

Ob priliki obiska naših rudarjev v Franciji je dobil naš referent odseka informacijo, da ni dolgo od tega, kar je bila v Parizu podpisana soc. pogodba med Italijo in Francijo. Odsek je podvzel potrebne korake, da bo besedilo k pogodbi dobil, kar bo velike važnosti za nadaljnje delo in uveljavljanje naše socialne pogodbe, ki je bila sklenjena l. 1932. v Parizu.

Odsek je dalje prejel obvestilo, ki ga prinaša pariška »Revue de l'immigration«, da je nar. poslanec g. Rene Rollin, poročevalec parlamentarnega odbora za delo, dal v imenu tega odbora povoljno mnenje za ratifikacijo konvencije med Jugoslavijo in Francijo. Iz tega bi se moglo sklepati, da se bo zadeva le premaknila z mrtve točke.

V pogledu ukinitve nakazovanja pokojnin iz Nemčije, je odsek iskal informacije in ugotovil, da je Nemčija ukinita nakazovanje pokojnin v inozemstvo samo tistim rentnikom in upokojencem, ki so nemški državljani.

Ob priliki ustanovitve Izseljenske zbornice je odsek predložil zasedanju več važnih resolucij, ki so bile sprejete z velikim odobravanjem. Vsebinsko teh resolucij prinašamo na drugem mestu.

Zelo važno je, kako homo za bodoče usmerili tok naših sezonskih delavcev. Za te ljudi je še vse premalo poskrbljeno in se jim gode razne krivice. Zato je odsek naslovil na kr. bansko upravo vlogo, v kateri zahteva, naj se čimprej skliče anketa strokovnjakov, ki naj prouči položaj in razmere sezonskih delavcev in naredi tudi temu primerne sklepe, da se bo to vprašanje za bodoče drugače vodilo in obravnavalo.

Odsek je imel tudi mnogo dela z raznimi vlogami, katere izseljenci povratniki pošiljajo zbornici s prošnjo, naj jim izposluje pokojnine. Večina primerov pa je takih, da so zastareli in se ne more doseči ničesar.

To vprašanje, pri katerem je veliko izseljencev ob pravice iz soc. zavarovanja, je izredno važno. V tem pogledu bi bilo nujno potrebno, da bi se zbiral tu doma in pri naših konzularnih zastopstvih poseben kataster, kjer bi se vodilo evidenco o trajanju zaposlitve in pravicah, ki izvirajo izseljencem iz soc. zakonodaje. Ako bi se izseljenec vrnil v domovino, bi konzulat poslat tudi njegov spis, kjer bi bili zbrani navedeni podatki. Tu doma pa bi to vzela v oskrbo Izseljenska zbornica. Seveda bi to dalo ogromno dela. Vendar bi bilo nujno potrebno in bi se bogato splačalo.

V težke milijone gredo izgube, ki jih izseljenci utrpel, ker si sami v takih prilikah ne znajo pomagati. Je prav za prav dvojna izguba: denar, do katerega imajo pravico, ne dotoka v našo državo, namesto tega pa se jih mora tu z raznimi fondii podpirati. V največjih primerih pa žive v veliki revščini in siromaštvu. Stvar je zato važna in potrebna vsega premisleka. Pred vsem pa, da bi se izvedla.

Propagandni odsek

(Nadaljevanje)

V mesecu novembru so na novo pristopila naslednja društva kot redni člani k Izseljenski zbornici:

141. Prosvetno društvo na Vrhnikih pri Ljubljani.
142. Prosvetno društvo v Mostah pri Ljubljani.
143. Društvo sv. Jožefa (K. S. K. J.), Ely, Minnesota, USA.

*

Rafaelova družba prejema v zameno sledeče časopise in revije:

1. »Amerikanski Slovenec«. List izhaja petkrat na teden in je last delniške tiskarne tiskovne družbe »Edinost«. Urednik je Ivan Jerič. Naslov lista: Chicago, Ill. 1849 W. Cermak Rd. USA.

2. »Ave Maria«. Mesečnik. Last slovenskih frančiškanov. Urednik je p. Bernard Ambrožič. Naslov lista: Lemont, Ill. P. O. Box 608. USA.

3. »Zarja«. Mesečnik. Glasilo je last Slovenske ženske zveze. Urednica je Albina Novak. Naslov lista: Chicago, Ill. 6036 St. Clair Ave, USA.

4. »Ameriška Domovina«. Dnevnik. Urednik L. F. Pirc. Lastnika L. F. Pirc in J. Debevec. Naslov lista: Cleveland, O. 6117 St. Clair Ave, USA.

5. »Enakopravnost«. Dnevnik. Last ameriške jugoslovanske tiskovne družbe. Urednik Vatro Gril. Naslov lista: Cleveland, O. 6251 St. Clair Ave, USA.

6. »Glas Narodac«. Dnevnik. Last tisk. družbe Slovene Publishing Co. Urednik Ivan Terček. Naslov lista: Newyork, 216 W. National Ave, USA.

7. »Jugoslovanski Obzor«. Tednik. Urednik in lastnik Rado Stant. Naslov lista: Milwaukee, Wis. 630 W. National Ave, USA.

8. »Mladinski list«. Mesečnik. Izdaja ga Slovenska Narodna Podporna Jednota za člane svojega mladinskega oddelka. Prinaša slovensko in angleško čtivo. Urednika I. Molek in L. Beniger. Naslov lista: Ccicago, Ill. 2657 S. Lawndale Ave, USA.

9. »Nova Doba«. Tednik. Glasilo in last J. S. K. J. Urednik Anton Terbovec. Naslov lista: Cleveland, O. 6117 St. Clair Ave. USA.

10. »Proletarec«. Tednik. Last slovenske sekcije J. S. Z. Glasilo Jugoslovanske socialistične zveze in Prosvetne matic. Urednik Franc Zaitz. Naslov lista: Chicago, Ill. 3629, 26th St. USA.

11. »Prosveta«. Dnevnik. Last in glasilo S. N. P. J. Glavni urednik Ivan Molek. Naslov: Chicago, Ill. 2657 S. Lawndale Ave, USA.

12. »Glasilo K. S. K. Jednote«. Tednik. Last K. S. K. J. Urednik Ivan Zupan. Naslov lista: Cleveland, O. 6117 St. Clair Ave, USA.

13. »Svoboda«. Mesečnik. Last Jugoslovanske prosvetne zadruge. Urednik Leo Meden. Naslov lista: Berwyn, Ill. 3551 S. Euclid Ave, USA.

14. »Novi svet«. Mesečnik za slovenske družine v Ameriki. Tiska in izdaja tiskovna družba »Edinost«. Urednik J. M. Trunk. Naslov lista: Chicago, Ill. 1849 W. Cermak Road, USA.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Članom Rafaelove družbe!

Vse cenjene člane Rafaelove družbe, ki za leto 1938 — nekateri že dve leti — niso poravnali letne članarine, iskreno prosimo, da Družbi čimprej nakažejo letno članarino v znesku 10 din.

Kotiček izseljenske mladine

Naša izseljenska mladina piše ...

Naša mladina v Sao Paulo v Braziliji je dobila po zaslugi ing. Kadunca in drugih slovenskih veljakov učni tečaj, katerega vodi ga. Kadunca z velikim uspehom, in sicer brezplačno. Mladina se pod njenim spretnim vodstvom uri v slovenskem jeziku in pesmi. Mladina nam je napisala toplo pismo, ki ga tu dobesedno objavljamo z iskreno željo, da bi nam tudi drugi otroci poslali čimprej kaj podobnega.

Urednik.

Primorje — naše daljno, solčno Primorje! Vse, kar vsebujejo naša srca lepega in draga, pošiljamo tebi danes v pozdrav.

Nismo vzrasli na Tvojih tleh. Nepoznane so nam tvoje krasne livade in poljane, ki bi morale biti naša igrišča ...

Nikdar niso odmevali naši otroški kriki po tvojih gmajnah in brdih.

Nismo povijali v šopke tvojih zgodnjih pomladanskih zvončkov in trobentic ...

Nikdar nismo prisluškovali po bregovih šumljanju tvojih rek in pesmi tvojih gor.

In vendar, so učno Primorje, si nam drago in ljubo kot dragocena svetinja.

Pogovori naših staršev so ustvarili v naših dušah tvojo sliko ...

Lepa si in nepozabna ...

Doumeli smo iz tega njihovega govorjenja, da si ti, slovensko Primorje njihova nepozabna rodna gruda,

In tvoja žalostna usoda se je dotaknila tudi naših otroških src.

Vzljubili smo te kot v sanjah in naša srca so se napolnila spoštovanja do tega koščka zemlje, ki je bila zibelj našim staršem, kjer je cvetela njihova lepa mladost in od koder jih je izgnal edino le tlačiteljev bič.

Slovensko Primorje, danes ko zaključujemo pouk našega jezika, katerega se učimo z ljubeznijo in ponosom, kipi iz src slovenskih otrok goreča prošnja:

Stopiti vsaj enkrat na tvoja tla... Navziti se vsaj enkrat svežega zraka tvojih gor in poljan ...

Primorje,

ta srčni izliv tebi v pozdrav pošilja slovenska mladina iz Sao Paula v Braziliji.

M. K.:

Žalostno pismo iz tujine

Tujina je mačena, trda in skopa,
nima ljubezni za naše ljudi.
Kruh njen grenak je in težak,
najsi bogato ga proži v dlant.
Bil si med nami in jedel ga z nami,
sam veš, kako smo pozabljeni, sami.

Črne so moje oči in temačne,
oče: odkar si mi rekel slovo:
»Dražja mi zemljica rodne je ped,
kakor tujine srebro in zlató.«
In si odromal v domačo poljano.
Zdaj ni nikogar, ki čutil bi z mano.

Oče, joj, najbolj hudo mi tedaj je,
kadar prijkajo v dušo spomini,
kadar mi od vsepovsod zadisi
kakor po majniških dneh v domovini ...

Gen. konzul dr. Josip Miličič iz Rotterdama v Holandiji.

ge muhe: pogledjte to muho, kako genialno vodi vlak ... Tako nekako je z genialnimi ljudmi na vidnih, odgovornih vodilnih mestih. Sicer pa duševno delo ne utruja tako kakor težko telesno delo.

»Vprašajte n. pr. kmeta, kdaj se dolgočasi? Med tednom nima časa misliti na kaj drugega kot na svoje delo. In v nedeljo: vesel ogleduje svojo posest, svoje delo, kuje načrte, računa, premišljuje po kateri poti bi šel do napredka in izboljšanja —«

»Seveda, kmet ve, zakaj dela. On se trudi zase, ima lastno streho, je neodvisen, ni se mu treba bati, kdaj ga kdo postavi na cesto, brez kruha. On ima izgleda za bodočnost, ni obsojen na večno brezdomstvo. Kaj pa ima rudar? Otroke, če jih ima. To je njegovo edino premoženje —«

»Pa pogledjmo še dalje: Ali ne živi rudar zadovoljen v krogu svoje družine, v kateri vlada resnično Bog —? Ko pride z dela, komaj čaka, da gre v vrtiček pred hišo, popravlja, zboljšuje, se kratkočasi s svojimi otroki, hodi gledat svoje živalce —«

»In tisti, ki vsega tega nimajo, in ne po lastni krivdi? Ali zanje ni boljšega življenja? Ti živijo navadno brez smotra, tjavendan. Sicer je moderen svet iznašel marsikaj tudi za te ljudi: sport, društva, prosveta, petje, glasba ... A tudi to ne zadovolji vsakega. Mladino v prvi vrsti — ampak ljudi mojega tipa —«

»Samo nikar ne mislite, da vi, ki dostikrat tratite čas, ničesar ne zmorete. Največkrat se zgodi, da smo v stanju storiti nekaj, česar od sebe nismo nikdar pričakovali. Treba se je lotiti tega, do česar ima človek veselje, pa se marsikaj doseže. Vi ne veste, kako je človek vesel vsakega najmanjšega uspeha. Saj mu že delo samo nudi zadoščenje. Poznal sem slikarja — umetnika, ki mi je rekel: »Če bi jaz sam, kadar dovršim sliko, ne imel največjega užitka ob pogledu nanjo, bi moral že zdavnaj obupati nad svojim delom.« Ali ni človek vesel, kadar privkraj zaigra na kitaro? Plačilo? Harmonija tonov!

Le nikar tega, da bi človek po delu res ne mogel kaj pametnega začeti.

Tone Slibar, Francija:

Iz razgovora z rudarjem

Ko človek dokonča svoje dnevno delo, marsikdaj ne ve, kaj naj počne. Premnogi se kar boje nedelje, jo prespe ali pa skušajo pregnati čas ob vinu in v njem utopiti nadležne misli, ki se vsiljujejo v urah brezdelja.

Tako jim je vino dostikrat edino zdravilo, da pozabijo na teže dneva.

Govoril sem z rudarjem. Vprašal sem ga, zakaj toliko pije in ali bi ne bilo bolje, da bi se v prostem času ukvarjal doma s čimer koli že: s čitanjem, učenjem francoščine, z muziko —

Pa mi pravi: »Za študij nimam veselja in sem tudi prestar. Znam toliko francoščine, da mi zadostuje za vsakdanjo rabo. Kaj bi tudi s francoščino, čeprav jo obvladam kakor svoj materni jezik. — Z njo si itak ne bom nikoli služil kruha. Kaj si bom delal utvare. V življenju sem imel že toliko smole, da sem zdvomil nad vsem. Ni me več volja začeti z novim delom, ker ne maram novih razočaranj ... Ostal bom tam, kjer sem. — Povem vam pa tudi, če bi bili vi na mojem mestu, bi prav tako mislili. V jami imam težko delo. Ali sploh veste, kaj se pravi delati osem ur neprestano, osem ur nakladati težko rudo? Saj vi tega ne morete razumeti. Domov pridem izčrpan in nesposoben še za kakšno delo. In potem: če dobim še nekoga, da se z njim pošteno razgovarjam, je to moja edina zabava —

če ne, grem v gostilno. Veste, jaz sem že predolgo delal načrte. Ustvariti sem si hotel prijeten dom, pa sem tudi tu imel smolo. Leta pa gredo dalje. Danes sploh ne iščem več. In tako živim dalje — kakor že. Saj končno moram biti še vesel, da mi vsaj kruha ne manjka. In vendar — kje je mladost, načrti ...?«

V zadregi sem bil za odgovor (človeku pride včasih prav tako). Potem pa sem mu skušal dopovedati: »Slišal sem že dokaj drugačnih sodb o tem. Seveda je tudi veliko od tega odvisno, kakšno delo kdo opravlja: duševno ali telesno. Pri duševnih delavcih delo, bi rekel, skoraj nikoli ne jenna. Včasih niti v spanju ne. Poznam ljudi, ki imajo celo na nočnih omarah pripravljen svinčnik in papir, da ne uide misel, ki se zablisne sredi noči ... Taki so prav za prav zmerom zaposleni. Celo razvedrilo jim ni zgolj zaradi razvedrila. — Ko opravijo svojo dnevno dolžnost, začnejo še z intenzivnejšim delom v prostem času. To so iskaleci novih idej, ljudje izredne delavnosti in volje, največkrat ljudje na vodilnih mestih — geniji.«

»Saj vendar ne boste mislili, da muha vodi vlak, če se usede prav na sprednji konec lokomotive. Muhina zasluga je samo ta, da se je znala uesti na vidno mesto lokomotive, ki drvi z ogromnim tempom po določeni ji poti. In vendar pravijo dru-

Izseljenske novice

Letni občni zbor Rafaelove družbe

Poslanik dr. Izidor Cankar pri predsedniku Brazlije. Jugoslovanski poslanik v Buenos Airesu dr. Izidor Cankar je akreditiran pri vladah republike Argentine, Urugvaj in Brazlija. Predsedniku republike Argentine in Urugvaj je že izročil svoje dokazilne listine (akreditivna pisma), te dni pa se je mudil 20 dni v Brazliji, kjer ga je najprej sprejel brazilski zunanji minister dr. Osvald Aranha, potem pa je bil sprejet pri predsedniku republike dr. Getulianu Vargasu, kateremu se je predstavil kot poslanik jugoslovanske vlade. Za časa tega bivanja v Rio de Janeiro je poslanik dr. Cankar obiskal tudi vse ostale diplomatske predstavnike tujih držav, ki so akreditirani pri vladah brazilske republike. Nastanil se je v hotelu «Gloria», kjer so mu diplomatski predstavniki vračali obiske, med njimi tudi zunanji minister dr. Aranha, ki se je pri poslaniku dr. Cankarju pomudil nad eno uro.

Ustanovitev Izseljenske zbornice v Ljubljani je toplo pozdravilo tudi vse naše izseljenske časopise v tujini, pred vsem v Severni in Južni Ameriki, kar priča, kako kravajo je bila potrebna ta ustanova za naš narod tu doma, še bolj pa za našo široko sveto razlito kri.

New-York. Večina izletnice Slovenske ženske zveze iz Severne Amerike se je te dni vrnila na svoje domove širom Amerike. Iz rodne zemlje so odnesle neizbrisne spomine in novo ljubezen za naš dom in zemljo, ki jih bo pri delu med našimi rojaki v daljni tujini navduševala, da bodo reševale in ohranjale naš rod, ki je neusmiljeno zdaj prepuščen mrzli tujini.

Butte, Montana. Pri avtomobilski nesreči je našel smrt slovenski izseljenec 27-letni Anton Ogulin iz Butte, Montana.

Chisholm, Minn. Sin slovenske družine g. Stanislav Laurič je imenovan za pomožnega nadzornika in poveljnika vladnega taborišča za mladeniče Civil Conservation Camp.

New-York. Dne 14. avgusta so prišli na nabor, katerega je sklical naš gen. konzulat v New-Yorku, vsi naši mladeniči iz področja omejenega konzulata, da zadoste svoji vojni obvezi.

Joliet, Ill. Te dni je imel g. Janez Živec pomemben govor v Radio-postaji WCLS o mestnih volitvah.

Cleveland, O. Jožef Perušek kandidira v pucinku E v 52. Wardi za načelnika omenjene ward.

Pueblo, Colo. Te dni je umrl Anton Virant, doma iz vasi Želimlje na Dolenjskem.

Evelet, Minn. Konvencija K.S.K.J. se je te dni z velikim uspehom vršila v Eveletu.

So. Chicago, Ill. Srčna kap je zadela Marijo Miklavčič, ko je bila s svojim možem na sprehodu. Pokojna je bila doma iz Regerče vasi pri Novem mestu.

St. Joseph Valley, Wash. Letošnje poletje je zajela skoro vse kraje po zapadni Ameriki neznozna vročina. Živo srebro se je dvignilo do 108° nad ničlo. Pravega dežja ni bilo že od pomladi.

Washington, D.C. Poljedelski tajnik Wallace je predložil Rooseveltu načrt, da Zdržene države Severne Amerike letos lahko prodajo v inozemstvo okoli 100 milijonov bušljev letošnje pšenice, kar bo zelo ugodno tudi za naše številne farmarje širom Amerike.

So. Chicago, Ill. Župnija sv. Jurija je priredila 21. avgusta veliko letno romanje v Lemont k Mariji Pomagaj, kjer se je razvila veličastna procesija.

Chicago, Ill. Od 1. avgusta do 30. nov. 1938 se vrši po vsej Severni Ameriki velika kampanja za ojačenje in obstoj odličnega družinskega mesečnika »Novi Svet«, ki so ga letos začeli izdajati naši odlični in poštvovalni katoliški izseljenci. Razpisane so številne in lepe nagrade za stare in nove naročnike lista.

Lemont, Ill. Dne 14. avgusta je bil prvi veličastni tabor na ameriških Brezjah, katerega so se udeležili naši rojaki v velikem številu. Na taboru je bila z velikim odobravanjem sprejeta resolucija, da se v bližnji bodočnosti ustanovi poseben dom za onemogle slovenske izseljence.

Te dni se je poslovil od ameriških Brezj in od naših rojakov preč. g. dr. p. Hugo Bren, rektor in profesor bogoslovne frančiškanske šole v Lemontu in odšel v domovino, kjer se bo zdravil. P. Hugona iskreno pozdravljamo in mu želimo, da bi čimprej okrevjal in se po želji naših rojakov spet vrnil med nje.

Pittsburgh, Pa. Te dni je prejel slovenski župnik Kebe zelo lepo pismo od ljubljanskega župana g. dr. Juro Adlešiča, kjer se njemu in vsem Slovincem v Pittsburghu in okolici zahvaljuje za veliko gostoljubnost, ki jo je bil deležen za časa bivanja v omenjenem mestu.

Denver, Colo. Dne 11. avgusta je po kratki boleznii umrla naša rojakinja Ivana Lukka, stara 56 let.

Calumet, Mich. Naš rojak Janez Vertin je te dni odšel v domovino, kjer bo ostal kake tri mesece na počitnicah v Beli krajini.

Bugler, Pa. Te dni je umrl naš rojak Franc Obid, ki je bolehal za rakom na pljučih. V Ameriko je prišel že l. 1901. in je bil ves čas zaposlen po premogovnikih po zapadni Pennsylvaniji.

Naslovi diplomatskih predstavnikov Jugoslavije v Ameriki: Legation of Yugoslavia, 1560—16th Street, Washington, D.C.

Consulate General of Yugoslavia, 745 Fifth Avenue, New York, N.Y.

Consulate General of Yugoslavia, 840 N. Michigan Ave. (6th floor), Chicago, Ill.

Pasau, Nemčija. Od 26. do 28. avgusta je bilo veliko letno zborovanje katoliških nemških izseljencev iz vseh delov sveta. Zborovanju je predsedoval osnabrjuški škof dr. Viljem Ber-ning, ki je že več let vrhovni predsednik vseh izseljenskih društev v Nemčiji in veliki zaščitnik katoliških Nemcev v inozemstvu.

Pariz. Naš izseljenski duhovnik g. Ivan Camplin je pripeljal dne 9. septembra v domovino večjo skupino naših izseljencev iz Franceje, katere na domači grudi toplo pozdravljamo in jim želimo prijeten oddih.

Barbeton. Naša rojakinja J. Kumše, rojena Skraba, je te dni v starosti 47 let umrla. Doma je bila iz Iga pri Ljubljani. V Barbetonu je žive-la 25 let in bila med rojaki zelo priljubljena.

Chicago, Ill. Te dni je obiskal naše rojake g. Julij Slapšak, pomožni župnik pri fari sv. Lovrenca v Clevelandu in tajnik Baragove zveze, ki želi naše rojake pritegniti v omenjeno zvezo.

Cleveland, O. V jezero pri White City Park je te dni padel in utonil slovenski izseljenec Franc Nahtigal.

New Salem, Pa. Poškodbam, ki jih je dobil pri padcu po stopnicah je podlegel 58-letni Slo-venec Pavel Šabec. V Ameriki je živel nad 30 let.

Ely Minn. Pri trčenju dveh vozil je našel smrt 25-letni Slovenec Matija Marolt.

So. Chicago, Ill. Dne 15. avgusta je bilo zanimivo skriptično predavanje v cerkveni dvorani, ki ga je priredil g. Anton Grdina.

Milwaukee. Na radio postaji Milwaukee nastopa že dalje časa slovenski deček Franc Si-menc, star šele 12 let. Deček nastopa kot solist na violini, katero kljub svoji mladosti mojstrsko obvlada v najtežjih skladbah. Za svoje nastope dobiva od vseh strani mnogo priznanj.

Francoske oblasti in naši izseljenci

Manji naši izseljenci se pritožujejo, da jih francoske oblasti preganjajo in izganjajo iz svoje države. Če hočemo biti pravični, moramo ugotoviti sledeče: Francija zdaj ne izžene nobenega našega rojaka, ako je v vseh ozirih pošten in ima svoje papirje v redu.

Izganja pa: 1. tiste ljudi, ki nimajo naših ali francoskih papirjev v redu; 2. če menjajo na svojo roko delo; 3. če so zagrešili kako kaz-nivo dejanje; 4. če so komunisti.

Toliko v vednost našim rojakom, da se bodo vedeli v bodoče ravnati. Urednik.

Vsem prijateljem naših izseljencev sporočamo, da se bo letos vršil letni občni zbor v tednu od 24. do 29. oktobra (točnejši datum bomo objavili v prihodnji številki) s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo re-visorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slu-čajnosti.

Že sedaj vabimo, da bi se v kar največ-jem številu vsi tisti, ki jim je pri sre-u izseljensko vprašanje, udeležili občnega zbora, ko bo Rafaelova družba polagala račune o svojem delu. Urednik.

Dva milijona in pol je Slovencev, od teh 1 milijon 500.000 izven Jugoslavije. Grozne številke! Podpirajmo na vse moči delo Izse-ljenske zbornice v Ljubljani!

Nezadovoljstvo proti Antonu Glavniku v savezu „Kraljevič Andrej“ zavzema vedno večji razmah

»Jugoslovanske Pariške Novine« z dne 27. avgusta prinašajo daljši informativni članec o čudni vlogi predsednika Saveza Antona Glavnika, ki se je razkrila na zad-njem kongresu dne 31. julija 1938 v Pompey, katerega se je udeležilo zelo veliko podružnic saveza »Kraljevič Andrej«, na katerega pa ni bil povabljen Anton Glavnik.

Omenjeni kongres je javno obsodil delo Antona Glavnika, o katerem je govoril bivši tajnik v izvršilnem odboru Saveza »Kraljevič Andrej« g. Ivan Džupa, ki do-bro pozna delo Antona Glavnika.

Na tem kongresu so bile prebrane na-slednje resolucije:

1. Anton Glavnik ni bil izvoljen legal-nim potom za predsednika na kongresu le-ta 1935.

2. Kongres dne 8. maja 1938 v Vitry-le-Francois tudi ni bil legalen in da so bila tudi tedaj prekršena pravila Saveza.

3. V Savezu »Kraljevič Andrej« je bila izvršena velika poverba (tatvina) in so ogroženi interesi Saveza in članov itd.

Nadalje zahteva kongres, da se Antonu Glavniku odvzame list »Glas«, ker v njem napada naše izseljence.

Kongres ugotavlja, da ni samo dve tret-jini podružnic Saveza proti Glavniku, ampak nad 500 članov, ki od naših oblasti zahtevajo, da se napravi v Savezu red.

Te ugotovitve, ki jih objavljajo »Jugo-slovanske Pariške Novine«, nas zelo vese-lijo in potrjujejo vsa naša izvajanja pred petimi leti, ki smo jih o predsedniku An-tonu Glavniku ugotovili.

Resnica je po dolgih letih vseeno prišla na dan! Upamo, da je zdaj Anton Glavnik zaigral svojo vlogo kot predsednik Saveza in voditelj izseljencev za vedno.

Tudi našim delavcem je uveljaviti enakopravnost z domačimi delavci v Franciji

V Franciji je starostno in nezgodno zavarovanje tako urejeno, da plačuje poleg delavcev in delodajalcev del prispevka tudi država. Po sedaj veljavnih predpisih prispeva država 4% od zavarovane plače, prav toliko znaša pa tudi prispevek za delavca kot delodajalca. V notranjosti Francije je bil ta prispevek pred časom zvišan na 5,5%. V Alzaciji — Loreni pa je ostalo pri starem.

Za tuje delavce, ki nimajo francoskega državljanstva, država ta prispevek ne plača, razen v primeru, da ima z državo, iz katere so delavci naseljeni, sklenjeno reciprocitetno pogodbo. Delavci teh držav so tedaj enakopravni z domačimi in država plača tudi zanje ustrežajoč del prispevka za zavarovanje. Socialno pogodbo, na podlagi katere so priznani delavci kot enakopravni z domačini, ima danes Francija z Belgijo, Španijo, Poljsko, bivšo Avstrijo in Italijo. Kakor sem že v zadnji številki našega lista omenil, je bila tozadevna pogodba z Italijo sklenjena pred nekaj meseci.

Tako so sedaj ostali samo naši delavci, da se zanje od strani države ne plačuje prispevek za zavarovanje, kar ima seveda za posledico to, da ne morejo prejemati pokojnine ali nezgodne rente, ako se vrnejo v domovino, marveč dobe lahko samo odpravnino v višini zavarovanega prispevka za tri leta.

Gotovo je za naše rudarje, katerih je največ v Franciji, to največja krivica. Prispevke plačujejo kot vsi ostali, vendar so, ako se vrnejo v domovino, od zavarovanja izključeni, ko delavci drugih držav, s katerimi ima Francija sklenjeno socialno pogodbo, uživajo to ugodnost, da prejemajo rente in pokojnine tudi ako ne prebivajo na ozemlju Francije.

Nekateri naši rudarji, ki so upokojeni in bi se seveda radi vrnili v domovino, so zaradi tega primorani ostati v Franciji, ker bi, čim bi šli iz Francije, izgubili pravico do pokojnine.

Tu ne gre za nobeno miloščino, marveč za krvavo prislužen denar in plačane prispevke tisočev naših delavcev-rudarjev, ki so polnili tamkajšnje blagajne. Čim pa postanejo nesposobni za delo in obnemorejo ali ob prvem pomanjkanju dela, se jih pa pošlje domov brez vsakih sredstev in vsake pravice do datatev, za katere so leta in leta plačevali prispevke.

Ako je Italija za svoje izseljence v Franciji, v času, ko si obe državi skoro sovražno stojita nasproti, dosegla enakopravnost v tem pogledu, bi to morali na vsak način doseči tudi mi. Kljub temu, da v zadnjem času ni več tistega prijateljstva kot pred leti, vendar daleko več pa gotovo kot z Italijo.

Trba je, da naši odgovorni državniki temu vprašanju posvetijo potrebno pažnjo in iščejo ugodnega trenutka, da to važno gospodarsko vprašanje čimprej rešijo na način, da tudi naši delavci — izseljenci pridejo do istih pravic, kot delavci — izseljenci drugih držav.

Kaj delajo naši po svetu

Nemčija

Gladbeck. — V teku enega meseca je zadela družino predsednika društva sv. Barbare v Gladbecku, gospoda Dobravca, in vse naše izseljence velika žalost. Umrla je namreč mati našega predsednika in mati gospe. Prva, Antonija Dobrave, roj. Bedena, je bila rojena 1869 v Laškem. Poročila se je l. 1892. z Martinom Dobravcem. Družino je Bog blagoslovil z 12 otroki, od katerih so štirje umrli in tudi Martin Dobrave je umrl že pred svojo ženo. Leta 1897. se je družina preselila v Gladbeck, kjer je ostala do zadnjega.

Mati predsednikove žene, Julijana roj. Mrnut, je bila rojena l. 1869. v Zagorju. L. 1895. se je poročila z Jurijem Bec, s katerim je imela pet otrok, od katerih sta pa dva umrla. Tudi mož je umrl pred smrtjo svoje žene. — V Nemčijo je prišla s svojim možem l. 1895.

V teku enega meseca sta obe umrli; prva 16. julija 1938, druga 14. avgusta 1938. Kakor ste bili obe vse svoje življenje globoko verni in to vero kot dragocen zaklad dali tudi svojim družinam, tako sta tudi obe po mučni boleznii dobro pripravljene šli po večno plačilo k Očetu. Rajnici sta pri vseh naših izseljencih uživali velik ugled, saj sta ves čas delovali pri društvu sv. Barbare in Bratovščini sv. rož. vena.

Na zadnji poti ju je spremljala velika množica in društvo sv. Barbare in Bratovščina z društveno zastavo. — Vedno, kadar se poslavljajo od nas naše stare matere, nam je težko, ker vemo, da gre z njimi od nas tudi del naše verne slovenske duše. Naj one v nebesih prošnje za nas, da nas ne bo tujina s svojimi valovi zagrnila.

Francija

Merlebach. — Javna zahvala. Podpisani se tu javno zahvaljujem preč. g. rektorju uršulinskega samostana v Skofji Loki g. Demšarju Vikt., ker me je s tako ljubeznijo in plemenitostjo nadomestoval tri tedne v moji službi med izseljenci v Merlebachu in okolici. S svojimi krasnimi govori in veliko ljubeznivostjo si je takoj pridobil srca naših sorojakov. V vseh kolonijah imajo željo, da bi se drugo leto zopet videli. Za vso nadomestovanje in vso skrb za izseljence — najlepša hvala in stoterno Bog plačaj!

Grimš Stanko,
izseljenski duhovnik v Merlebachu.

Iskreno dobrodošli in lepo pozdravljeni naši gg. bogoslovci: g. Zagradišnik iz mariborskega semenišča, gg. Gole Jožef in Poznik Marjan iz ljubljanskega semenišča. Vsi trije so prišli s težko nalogo v naše kolonije, da studirajo prav med izseljenci važno izseljensko vprašanje. Vsi smo jih bili prav veseli. S svojo vsakdanjo udeležbo pri slov. sv. maši in sv. obhajilu so dali krasen zgled našim — pa tudi drugim ljudem in so ugled ljubljanskih in mariborskih bogoslovcev tudi v tujini visoko dvignili. Dobili so tu celo svoje sošolce — rudarje — zaradi česar je zanimanje toliko večje. G. Zagradišnik se je vrnil domov, gg. ljubljanska bogoslovca pa imata še veliko in težko pot po Franciji. Želimo jima, da jima Bog da zdravja in obilo uspeha na poti!

Smrt kosi naše vrste. Kot bi drug drugega klicali, so si sledili in odšli v večnost: Krevcl Jožef iz Jeanne d'Arca, Somnovič Ivan iz Cuvelletta, Gunzek Ivan iz Habsterdicka, Požin Martin iz Merlebacha. Vsem sorodnikom in znancem izražamo naše iskreno sožalje — rajnim sorojakom pa naj Vsemogočni dá večni mir in pokoj!

Slovenska šola. Naš neumorni g. učitelj Jankovič ne pozna nikakih počitnic. Sedaj, ko imajo otroci mnogo časa — traja šolski pouk kar po tri ure — v Merlebachu še več. Zelo lepo je od staršev, da tako redno pošiljajo svoje otroke v šolo; otroci jim bodo zato pozneje še zelo hvaležni. G. učitelju pa gre najlepša hvala, da se tako — kot noben — ne francoski, ne poljski učitelj trudi in skrbi za mladino. Ker poznamo njegovo zdravje, mu pa le želimo, da se malo odpočije in si ne ubije vseh živcev s težkim delom.

Novi delavci v Merlebachu. Zopet je prišlo pet močnih in zdravih naših korenjakov-rudarjev na delo k družbi Sarre et Moselle. Ti so že pred dalj časa dobili dovoljenje od francoske vlade, da smejo priti sem. Da bi zapisovali nove delavce, ni nič slišati, pričakujejo pa še samo onih delavcev, ki so že pred več časom dobili dovoljenje od francoske vlade za prihod v Francijo.

Tudi več žena z otroki je prišlo ta čas v naše kraje k svojemu možu; tem in vsem novodošliim želimo obilo sreče in zadovoljstva.

Stanko iz Merlebacha.

Aumetz. — Novi konzul med izseljenci v Aumetz. Dne 15. avgusta je imela Katoliška Akcija žena svojo prireditev v Aumetz. Kako živo se zanima novi gospod generalni konzul Smiljanić iz Metz za naše izseljence, je pokazal s tem, da je prihitel med nje. Ne samo to: morda ne bom povedal kako skrivnost, če od tej prilike razodenem, da ni prišel na naše povabilo, temveč je že poprej sam pisal, da bi rad spoznal izseljence in da ga zanima, kako žive, kako se narodno udeležujejo. Prav ta dan je lahko spoznal njih požrtvovalnost in njihovo navdušenje za vse ono, kar nas je učila mati in kar so naši izseljenci prinesli iz domovine v tujino. Pa ne samo on, prišla je z njim tudi njegova soproga, po rodu Francozinja, ki pa govori izvrstno srbohrvaški. Na mah se je gospod konzul prikupil našim izseljencem, ki pač predobro vedo, kaj jim je dober državni zastopnik, Besede, katere je izgovoril našim izseljencem, so bile besede očeta, ki z vso dušo ljubi svoj narod, svojo domovino, svojega kralja. Zato je bilo navdušenje v srcih rudarjev tem večje, ko je končal. Naši ljudje se z veliko ljubeznijo oklepajo vsakega, za katerega vedo, da se zanje resnično zanima, jim je dober svetovalec in hoče z vsemi svojimi močmi pomagati. Zlasti mladina se je razveselila darila, katerega ji je prinesla gospa konzulova.

Gospod konzul pa se je tudi lahko prepričal, da naši ljudje v tujini delajo, da še več, da sta jim narodna stvar in vera sveta. Spored prireditve je bil tako vsestranski, da je moral zadovoljiti slehernega. Solska mladina je nastopila z narodnimi pesmimi in telovadbo. Tamburaši so igrali naše narodne melodije, mešan zbor je zapel pesmi Naše Matere, članice društva pa so nastopile z igro »Božja roka«. Nič ne bo pozabil prekrasnega prizora iz zadnjega dejanja, ko je Marija blagoslovila Kristino. Ljudem je skoraj zastala sapa. Ta prireditev bo ostala našim izseljencem še dolgo v spominu. Gospod konzul je bil presenečen in je veselo stiskal roke našim igravkam. Zagotavljal jim je, da bo vedno prišel med nje.

Prireditve se je udeležil tudi častiti gospod dekan iz Aumetza in obratovodja rudnika. Oba sta z zanimanjem sledila in občudovala požrtvovalnost Slovencev. Prišli pa so na to prireditev tudi naši rudarji iz vseh naselbin. Mnogo krajev pač ni tako srečnih, da bi zmogli kaj takega. Težko je tam, kjer so naši izseljenci maloštevilni; zato tem raje prihite v Aumetz. Težko je pač zanje, ko imajo samo ob takih prireditvah košček svoje domovine, katero ljubi sleherni se z večjo ljubeznijo v tuji zemlji ob težkem delu, in doma v svoji družini, ki osamela v tujem okolju živi svoje narodno življenje.

T. S.

Tucquegnieux. — Vabilo na proslavo kraljevega rojstnega dne in prireditve. 25. septembra 1938 ob 5. uri popoldne bo prireditve združena s proslavo kraljevega rojstnega dne v Tucquegnieux v dvorani gostilne »Pri Zlasti zvezdic. Prireditve in proslavo

bo organiziralo tukajšnje društvo skupno s šolo. V prvem delu sporeda bo nastopala mladina, drugi del sporeda pa bo izpopolnjen z igro »Beneški trojčki«. Prireditelji se bodo potrudili, da bo sleherni odšel zadovoljen domov, zato vas vse najskrejeje vabimo, posebno še one iz oddaljenih krajev. Pridite, da bomo skupno proslavili kraljev rojstni dan in se malo pozabavali ob nadvse komični igri »Beneških trojčkov«. Kraljevi konzulat je obljubil, da pošlje na to prireditev svojega zastopnika.

Tone Slibar,
izseljenski učitelj.

Aumetz. — Ze danes vas opozarjamo na prireditev društva iz Aumetza, katera bo v oktobru. Igra »Lumpacij vagabunde« je pač tako znana in vesela, da boste pozabili vsaj za trenutek svoje težave. Večkrat smo že slišali, da bi radi gledali dobro komedijo. Sedaj se vam nudi prilika. Torej 25. septembra gremo v Tucquegnieux, v oktobru pa v Aumetz. Slišal sem tudi, da nam bo naš pevovodja v Aumetzu pripravil že za oktobersko prireditev spevoigro, kar bo še bolj povzdignilo prireditev.

Tone Slibar,
izseljenski učitelj.

Stiring Wendel-Habsterdieck. — Smrt našega rojaka v tujini. V petek, dne 5. avgusta nam je v Gospodu zaspal s svetimi zakramenti previden g. Gunzek Ivan iz St. Ruperta pri Celju, v starosti 58 let. Pogreb je bil dne 8. avgusta, katerega je vodil namestnik izseljenskega duhovnika g. rektor Demšar iz Skofje Loke. Za pokojnega rojaka je opravil mašo zadušnico in pogrebne molitve zgoraj omenjen duhovnik. Pri odprtem grobu se je kot duhovnik poslovil od pokojnega rudarja in poudarjal, da je bil pokojnik dober skrbni oče in katoličan. Pogreba so se udeležili vsi tukajšnji rojaki in dvoje družtev z zastavami: Slovensko podporno društvo »Edinost« in Slovensko kolesarsko društvo »Prosta pot« s pevskim odsekom »Gorenjski slavček«. V zadnji spomin mu je zapel pevski zbor par žalosink. Predsednik kolesarskega in pevskega odseka g. Kališnik se je zadnjikrat poslovil od umrlega člana in v imenu društva položil vence na grob in mu klical, naj mu bo lahka tuja zemlja. Med njimi je bil položen tudi venec »V imenu rojakov iz Habsterdiecka« in okolice. Ni bilo ne rojaka, ne rojakinje, da bi se ji solze ne utrnile v obeh od mnogih poslovljih. Pokojnik je bil dobro poznan trboveljski rudar in je odšel v Francijo leta 1926. Tam zapušta ženo, štiri hčerke, ki so že poročene in sina v 15. letu in sorodnike. Stevilni udeleženci pogreba so dokazali, da je bil pokojnik priljubljen med rojaki. Naše iskreno sožalje!

Karl Molar.

Pariz. — Gledam fotografije zadnjih dveh mesecev, spominjam se onih, ki jih sedaj nimam pri roki.

Konec junija in začetek julija stojita v znamenju smrti. 28. junija sem po katoliškem obredu opravil molitve za pokojne vojake na pokopališču Thiais, ne daleč od Pariza. Ob navzočnosti naših in francoskih državnih dostojanstvenikov. Kako se objemata naša in francoska zastava v lahнем vetru, svetle njune barve so v opoldanskem solncu še svetlejšje: smrt ni temni konec, ampak začetek svetlejšega življenja — Kolika vrsta grobov, kolika dolga vrsta križanih življenj...

2. julij, ličen stolpič iz turističnega Evaux les Bains; a spomin je neprijeten: nisem pravočasno dobil potrebnega dovoljenja od pristojnega škofa: transept!

Fa dan je že ležala na mrtvaškem odru Prekmurka Irma Čör, ki je nenadoma umrla 1. julija. Pokopali smo jo 4. julija v deževnem vremenu, na delavnik, vendar je prišlo na pogreb nad 50 izseljencev. Pomagal mi je č. g. Orešnik. — Prva, ki sem jo v tujini pokopal. Da jih le več ne bi...

10. julij: cel film iz domovine »mojega« kardinala Verider-a. Izseljenke ob križu, posamezne nasmejane skupine ob valovanju bujne trave na pobojni hriba; naša izseljenka molze ovcu, obrambna mreža proti muham in komarjem; potem pa najrazličnejši posnemki z viska. Lepa je bregovita in gorata, a solnčna domovina kardinala Verdiera.

14. julija sem v Parizu občudoval strumni mimohod francoskih čet na Champs Elysées. Palače na obeh straneh avenu-je so skoraj zagrnjene od francoskih in angleških zastav. Kako harmonično si odgovarjata po dve godbi vesele svetle melodije. Kako ogromen je ta zrakoplovbalon, ki plove ne visoko nad nami, koliko je teh hrumečih pičev novih lahkih zrakoplovov...

18. julija spet poroka, v Longsols. Lepo je tam na campagne, posebno, če so delavci in gospodarji v takem lepem razmerju kakor tam. Nevesta je imela krasen šopek poljskih rož. Ah, tisto solnce, pihljanje vetra, šumljanje drevja in toliki pičji spevi...

Potem smo pa Ane pozdravljali: 24. julija v Villiers sur Marne, 26. pa v Caciannu. In izseljenski dom pogajali (dvorano smo že pogodili), če bi le denar tudi imeli. Pa kaj, ko zdoma vedno le denar prosijo od nas...

6. avgusta sem imel srečo občudovati prenovljeno katedralo v Reimsu. Le fotografirati nisem smel. Pa se mi je brez fotografije živo vtisnila v spomin tista v mrtvo materijo živo vdihnjena silna vera, ki ne oziraje na okoličico kipi naravnost kvišku k še Višjemu...

To je bilo med potjo v Amifontaine, kjer sem 7. avgusta krstil dve mali Prekmurki. Ivanko in Margito. Kako se mi še zdaj smejeja oziroma me začudeno gledata, na fotografiji.

15. avgusta zaključek izrednega svetega leta za Francijo in kolonije, ob proslavi 500 letnice, odkar jih je njih kralj Ludvik XIII. posebej posvetil Vnebozveti. Tudi naš takratni sestanek na Gravelle je bil na višku, ne samo zaradi števila (bilo nas je nad 150!), ampak tudi zato ker smo imeli celo dve igri, več deklamacij in govorov. Gravelle je nekaka naša romarska pot...

Tudi na prvem sestanku v Nangevilleu 21. avgusta nas je bilo nad 50 in v Tigyu 28. avgusta zopet nad 100.

In tako smo se približali jeseni. Ze nam postaja nekoliko mrzlo, na zunaj, a v sreih nam je tem bolj toplo, ker gremo na god Marijinega rojstva 8. septembra v domovino. Ze se v nas rodi topli in svetli ogenj ob samem spominu na to srečo. Ko se bomo 28. septembra vrnili v Pariz, bo ta ogenj že gorel z mogočnim plamenom.

Ivan Camplin,
izseljenski duhovnik.

Tucquegnieux. — Zahvala. Podpisana Zohar Marija, vdova iz Tucquegnieux, se najtopleje zahvaljujem Jugoslovanskemu podpornemu društvu »Jednoti«, kakor tudi vsem jugoslovanskim rojakom za nabrani znesek 125 frankov, katere sem prejela po Ivanu Bradaču iz Tucquegnieux, ter omenjeno društvo vsakomur najtopleje priporočam. — Vas pozdravljam: **Zohar Marija.**

Severna Francija. — Zopet se je oglasil g. K. H. v »Glasu izseljencev«, in sicer to pot kar z narodnim pregovorom na čelu »Laž ima kratke noge«. Cisto prav ste povedali g. d., samo s to razliko, da niste nam dokazali niti ene laži, zato ta pregovor velja vam, pa ne samo to, ampak vi niste nam odgovorili niti na eno naše vprašanje v našem dopisu, ali kot vi to imenujete »klobasa«, temveč ste jo kar pogoltnili. Namesto odgovora pa nam sami potrjujete to, kar mi trdim, da ste se ob vsaki priliki preoblekli, in zraven tega mefete blato na vaše lastne prijateljke, ko pišete v »Glasu«, da je bila pred leti v Bruayu Jednota in Sokol, ki so ga denuncirali, da ga vodijo komunisti. Kdo ga pa je? Mi ga nismo. Zakaj pa niste povedali, da je Jednota iz Lensa bruayskega »Sokola« tožila na francoski sodniji, tožili razumete, in ne samo denuncirali in se je cela stvar končala pred sodnijo in celo dvakrat. Sedaj pa vas vprašamo, kdo pa je bil takrat voditelj tega blata pri Jednoti in voditelj pri Sokolu? In kje in kaj so ti gospodje danes? G. d. pravi: »in tako je bilo tudi drugod«. Da res je, samo to niste povedali, kako namreč da so ti gospodje kar na debelo denuncirali predvsem črne elemente pri g. generalnem konzulu v Lilleu, predvsem Sokol v Lensu. Zrtev denunciranja bi bil kmalu postal delavec B. Z. katerega je hotel izgnati iz Francije tedanji konzul v Lilleu kot črnega elementa, in prav tako so denuncirali dotični gospodje iz Bruaya,

Salominesa, češ, da mi smo mi, drugi pa sploh ljudje niso. Največ je pa pri tem trpel izseljenski duhovnik »pop«, kakor so ga imenovali tedanji denuncianti. Vidite g. d., to je bilo v tistih časih, ko je bil dr. Korošec v konfinaciji. Da pa ne boste na izseljence valili krivde, kajti ljudje so nedolžni, pač pa voditelji, te pa lahko imenujete v »Glasu«, in če bi to treba braniti nedolžne ljudi, bomo pa mi poiskali krivce, in sicer imenom. Ne bojte se: »Izseljenski adresar« pa slovenskim izseljencem priporočamo, če bi se nam kdaj tako zgodilo, da bi se morali vrniti v domovino in bi bili napadeni tam, da so nas kot komuniste izgnali iz Francije, kot se je to zgodilo bivšim našim izseljencem, ki so bili zaradi redukcije poslani v domovino, brez vsake krivde, da so sami komunisti. In kdo se je zavzemal takrat za te nesrečneže, vi pa tako nikdar ne boste priznali, pač pa mi vemo in tisto zadostuje, to je zopet nov dokaz, da g. župnik msng. V. Z. dobro mislijo, ne za vas gospode, ampak za nas izseljence, ker so jasno in glasno povedali, da so delavci nedolžni in so jim dali dokaz v »Izseljenski adresar«, ki ga lahko vzamemo delavci s seboj in pokažemo črno na bellem, kar tudi mi sami vemo, da je res in da nihče brez sindikalne karte ne more tukaj na delo. Mi samo to pribijemo, da je škoda, da niso tega napravili Francozi takoj prvi dan, ko smo prišli v Francijo, ker bi se vi tedaj ne mogli sliniti okrog jugoslovanskega delavstva, kakor sedaj izrabljate to in poskušate, kako bi mogli živeti na račun jugoslovanskih delavcev. Zato pa mečete blato na jugoslovanskega duhovnika in na katoliško delavstvo, katero še hodi v cerkev: V »Glasu izseljencev«: »Ljudje, ki molijo za Francovo zmagoc. G. d., ali ste kedaj to slišali? S tako lažjo hočete vi denuncirati delavstvo, katero še hodi v cerkev, pri francoskih političnih strankah, in čeprav pravite, »da ne sovražite vere« in se še celo zavzemate za katoliško delavstvo? Vi? Če kdaj komu, tedaj vam veljajo vaše besede »laž ima kratke noge«, sicer ne bi pisali tako o ljudeh in jih smesili, dasi so vsi ti ljudje v sindikalnih organizacijah, v katerih pravilniku stoji: »za vse enake pravice brez razlike mišljenja in nazorov«. Mi se ne vmešavamo v nobeno politiko, ker ne iščemo nikjer nobenih protekcij, kot to delate vi, gospod d., ko hočete po hrbitih jugoslovanskih izseljencev splezati do brezplačnega kruha. Mi vam že ne nastavimo naših hrbtov. Če so nam Francozi dali delo in kruha, naj nas pa še komandirajo. Vi pa ne, da veste! Zato pa mi vas vprašamo, na katerem šaktu pa vi delate? Kaj pa ste že vi storili za nas izseljence? Koliko ste pa že dosegli. Glede konvencij? Glede slovenske šole? Mogoče olajšanje taks na konzulatu? Mogoče kaj drugega? Ali ste že napravili kakšno intervencijo pri tukajšnjih gospodarjih, pri oblastvih? Nič, vi prav nobene, ker se za posamezne delavce zavzemajo francoski delegati. Vse socialne dobrine, kot 40 urni delavnik, plačan dopust, odpravo šikan, je zasluga francoskega delavstva in njihovih poštenih voditeljev, ne pa vaša, zato se pa vam ni treba bahati in širokoustiti v »Glasu«, kar ni vaša za sluga. Ali veste g. d., kako se je sraka nališpala s pavovim petjem? Le kaj imamo izseljenci od vaše baharije in ponašanja in blatenja vsega, kar ni vašega mnenja. Ne mi in nobeden ne bo imel nič od tega. Torej kaj prav za prav hočete, da bi vi napravili za nas, ko niste ne za šolo, ne za cerkev, ne za intervencije, ne tukaj in ne v Jugoslaviji! Za politiko? Za to pa tuji nimamo pravice in se tudi nočemo v njo mešati. Če pa je kdo željan vaših laži in praznih fraz, mu pa ne branimo in to sicer samo ne na škodo vseh izseljencev. Vidite g. d., naj vam naša »klobasa«, ki ste jo pogoltnili, tekne, mi pa vašo »godljo«, ki ste jo vi napravili v »Glasu«, prihranimo za vas, ker ste v njo namešali blato in laž. In to stori le človek, ki mu je resnica samo njegov lastni žep. To smo izkusili mi že tam doma.

Več starih knapov.

St. Marie ans schenes. Naše ženske, ki prihajajo zdaj v Francijo, nujno opozarjamo, da tu niso doma. Vedo naj, da francoske oblasti zelo strogo postopajo s tujci. V prvi vrsti pa jih opozarjamo, naj pazijo, kaj bodo govorile! — Torej, na jezike pozori!

Naročnik lista.

Belgija

Eysden. — Dne 13. avgusta letos je umrl po kratki in mučni bolezni naš rojak Anton Ržen, rojen 23. julija 1899 na Jeperjaku, občina Skocijan pri Mokronogu. Pogreb je bil 16. avgusta. Zahvala. Vsem, ki so mu stregli in ga tolažili v njegovi bolezni, enako tudi vsem, ki

so okrasili njegovo krsto s cvetjem in ga spremlili na njegovi zadnji poti, posebno pa pevskeму društvu »Zvonu« za zapete žalostinke doma in na pokopališču se zahvaljuje Jugoslovansko društvo sv. Barbare.

Severna Amerika

Milwaukee, Wis. — Na letovanju se je mudil tukajšnji rojak Avgust Hofer ob jezeru Pewaukee. Ko se je hotel nekoliko peljati s čolnom po jezeru, mu je na mokrem pomolu spodrsnilo, da je padel in si v členu zlomil levo nogo.

Cleveland, O. — V cerkvi sv. Andreja na Superior Ave sta se poročila Peter Srnovrnik in in Marjeta Stefano.

Calumet, Mich. — Ema Rupa se je te dni poročila z Otonom Olsonom.

Milwaukee, Wis. — Slovenec oropan. Naš rojak Karel Kuhar, ki vodi gostilno na 2042 N. 12 th St., je dobil te dni prav nepri-

jeten obisk. Rokaj je bil še v postelji, ko se je povzpel maskiran bandit skozi odprto okno v spalnico natakariče Alme, kateri je zagrozil, da naj molči. Od tu je vdrl v Kuharjevo spalnico, kjer je Kuharja in njegovo ženo s samokresom prisilil, da sta mu odprla varnostno shrambo, iz katere je pobral 678 dolarjev, nakar je s plenom skočil na cesto in izginil.

Chicago, Ill. — V stanovanju na Howe St. so našli naši rojaki mrtvega Slovenca Karla Jegliča, starega 58 let. Bržkone je moža, ki je živel sam, zadela kap. Doma je bil iz Tržiča na Gorenjskem.

Južna Amerika

Iz Argentine.

Beremo o obiskih v domovino. Lahko si kaj takega privoščijo rojaki iz Severne Amerike, kjer imajo Slovenci že močne korenine in jih je mnogo več. Toda kako naj poromamo domov mi siromaki, ki nimamo nič takih, katerim bi bilo kaj takega mogoče, saj so vsi naši tukaj v ponižnih službah, ki človeku ne dajo ne časa ne denarja za potovanje. Le naše misli so romale in še romajo domov. In tudi 11. julija na ustanovno zasedanje slovenske Izselske zbornice bi bili radi pohiteli.

Pa v našem imenu naj gre le pisana beseda in nese pozdrave in zahvala za vso ljubezen, katero vi tam doma nam tujcem posvečujete.

Domovina je dobra mati, ki ima misli na nas, a tukaj, saj moramo po pravici priznati, da se za domovino ne menimo dovolj. Vse drugače bi bilo s tem, če bi državne meje drugače tekle, če bi svojo domovino vsi, kar nas je tukaj, z enako besedo imenovali...

In sedaj, ko so razmere med Italijo in Jugoslavijo bolj ugodne, ali bi ne mogla Rafaelova družba na kak način vplivati na Primorsko, da bi se tam na kak način kaj storilo za sinove in hčere v tujini? Saj Slovencev Jugoslovancev je tukaj komaj 10 odstotkov vseh tukajšnjih rojakov.

Ce bi mogla Rafaelova družba v tem nekaj ukreniti, bomo potem že mi od tu mogli pokazati več zanimanja za vse prizadevanje domovine.

Sedaj pa kaj novic.

Zima je, pa ni »bela« in ne »vrh gore sedela«... Saj so nekateri dnevi prav nad vse prijazni. Hladni pa tedaj, kadar te sonce več ne greje.

Društva skrbe za zabavo. Prosveta je letos že ob deseti obletnici. Zadnja prireditev je bila prav izvrjna. Burka »Ženska republika«, prevod iz hrvaščine, ki ga je priredil Andrej Škrbec, rojak iz Rihenberg. Svoj čas je bil v Ljubljani v Zadržni šoli in je mož prav spreten v pisani besedi. Točasno je tudi predsednik slovenskega šolskega odbora.

Tabor je priredil skupno s Sokolom zabavo delno v španskem jeziku. Ponovili so igro »Srce in denar«, ki jo je prevedel v španščino dr. Kjuder, tajnik na poslaništvu, doma iz Trsta.

Tako imajo torej slovenski inteligenti tudi tukaj delovno polje. Žal je vsak preveč zvezan s svojim delom, da bi mogli kaj prida storiti za izmenjavo slovenske kulture s špansko.

Tudi društvo v Villa Devoto pridno giblje in postreže ne le s pivom in vinom, temveč tudi s kakimi igrokazi in pesmicami. Ljudski oder je pa letos žel posebno pohvalo za »Magdo«. V splošnem se oni lottjo najtežjih dramatičnih stvari in jih kar dobro rešijo.

Predstavitve se je sedaj še novo društvo, to je Jugoslovansko podporno društvo, ki ima v načrtu samo socialni program. Za enkrat nasto-

pajo še malo boječ. Gotovo bi bilo tako društvo nad vse potrebno. Tako da z društvom »Cankar« imamo sedaj že pet formalno obstoječih društev in če še šolsko društvo posebej štejemo, jih je šest.

Za naslednje mesece se nam obeta posebno zanimiva prireditev. Po tukajšnjih bolnicah deluje 12 slovenskih usmiljenih sester. Nešteto slovenskim bolnikom so že olajšale bridkost bolezni, zato smo pa tudi Slovenci dolžniki njim. Sestra Odila, doma iz Celja, si je zamislila lepo prireditev. Prestavila je na špansko igro »Dve materici, ki jo bodo igrala naša dekleta v španščini. Naši pevci bodo zapeli slovenske pesmi. Prireditev bo slovensko-španska in bo prirejena v najširšem obsegu, tako da se predstavi naša slovenska skupina tukajšnji katoliški javnosti. Dobiček prireditev je namenjen gradbi cerkve »Čudodelne svetinje«. Vršila se bo v septembru.

Griša Koritnik:

Rojaku škofu Jakobu Trobcu

Odšel si v svet, rojak naš, kmet in knez,
odšel si v svet oznanjat Blagovest,
odšel s prepornim srcem božjega duha,
ko David mlad in lep in vzorom zvest,
tradicijam domačega sveta.

K Ljubezni klical ločene si brate,

v Družino skupno vabil si jih vnet —

plemena bela, črna in mulate,

kar nosi pisani jih Novi svet.

In jezik Tvoj je bil povsod enak:

Dih naše grude, naših polj in lok,

ko vonj volčina našega je bil sladak,

srebrno žuboreč ko naše Božne tok!

Zavzet je slušal svet Tvoj sladki glas,

sozvočni spev narode in srea:

mrmranje južnih sapic in cvetov,

smeh gorske bistrice in plač morjā —

ubrano pritrkavanje zvonov,

zavzet je slutil v tem slovensko vas!

In kjer si hodil in učil ljudi,

si videl, da ljubezen družni in krepki,

da strast ubija, da pogublja greh.

V spoznanju višjem si bil blag pastir

vsem razkropljenim ovcam tu in tam,

kjer Niagare slap bobni, kjer tihi mir

pod Sveto Katarino boža Tvoj očetni hram.

Tak gledal svet si, božji pionir,

ki v tihem se spominu danes vračaš k nam,

roseč z višav nam božji blagoslov.

Slovenske zemlje Cvet za božji rad,

prilpavi pri Očetu večno nam pomlad!

To bo kot zahvala naših bolnikov za postrežbo v bolnicah, pa tudi priporočilo za v bodoče.

Cerkvene slovesnosti niso imele zadnje tedne kakih večjih obsegov. Prav pristrčna pa je bila druga obletnica slovenske maše na Avellanedi. Zbor, ki ga postrvovalno vodi g. Ciril, je zapel prelepo Venturinijevo mašo.

Duhovno življenje je sedaj spet v rokah gospoda Kastelica in je napravilo velik korak dalje. Samo ko bi ne bilo denarnih skrbi. Junjska številka je bila posvečena birancem in botrom, julijska je pa posvečena domovini.

Pač razumljiva stvar, da vlada za razvoj revolucije v Španiji posebno zanimanje tukaj, kjer se govori isti jezik. Tudi naši rojaki so nekateri zelo interesirani na stvari. Obstaja celo neki »Klub zedinjenega demokratskega naroda iz Jugoslavije«, kateri prireja zabave v namen podpore za republikansko mladino v Španiji. Na teh prireditvah igra godba »Ljudskega odra«.

Naše šole se mirno razvijajo. Paternalska, to je slovenska šola, je priredila lepo zabavo na Cirilovo nedeljo. Naslednjo nedeljo je bila obdarovana deca te šole. Razdelili so predmetov v vrednosti več sto pesov.

11. septembra se pripravlja posebna kulturna prireditev, na kateri bodo naše moči igralo po špansko prevod igre »Dve materici. Ob tej priliki se bo nekaj našega pokazalo pred izbrano tukajšnjo publiko.

Na Avellanedi smo imeli prijetno domačo zabavo 24. julija. Prav lepo so zapeli naši pevci in nekaj deklamacij in nekaj burk, da je bilo tudi za smeh. Že res sta bila pa pečen prašiček in puran kot dobitka v srečolovu.

Na Saavedri pa pripravljamo drugo obletnico službe božje. Upamo, da se bo ta slovesnost kar najlepše izvršila.

18. julija je minister g. Cankar priredil kosilo na čast novo imenovanemu odpravniku poslova Argentine v Jugoslaviji, ki v kratkem odide na svoje mesto v Belgrad, g. Albertu Vignesu, ki odhaja z velikim navdušenjem na novo mesto. Imenovani je bil že na raznih diplomatskih mestih, kot na Dunaju, na Norveškem, na Finskem in v Pragi. Sedaj gre v Belgrad, kjer je Argentina otvorila nov poslanski sedež.

Pred kratkim je dopotoval sem dalmatinski frančiškan Blaž Štefanič, mlad duhovnik, več sociolog, ki se bo sedaj posvetil dušeskrbstvu med Hrvatmi. Pravi, da v kratkem pridejo še drugi patri, ker nameravajo otvoriti samostojno hišo, iz katere bodo vodili svoje misijonsko delovanje.

Janez Hladnik.

Rosario. — Naša šola na Saladillu zelo lepo napreduje, ker se skoraj vsak dan veča število mladine. Na tem mestu moramo poudariti, da k temu napredovanju mnogo pripomore vzorna marljivost in skrb inteligentne č. sestre Alfonsoze. Otroci se že vestno pripravljajo za svojo prvo prireditev, ki se bo vršila 4. septembra v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja in 20 letnice Jugoslavije.

Delavsko društvo »Triglav« je 7. avgusta slavilo 10 letnico obstoja. Pri tej proslavi je nastopila tudi naša šolska mladina.

Novi duhovnik za Rosario in okolico. Slišimo, da se Rafaelova družba trudi, da bi nam čimprej poslala duhovnika v osebi g. Ivana Črnoga. O, da bi bilo kaj kmalu!

Kr. poslanik dr. Izidor Cankar je odpotoval v Rio de Janeiro v Braziliji, da preda tamšnjo vladi akreditivna pisma. Naša država je otvorila poslaništvo v tem največjem mestu Južne Amerike.

Dopisnikom!

Dopisi za prihodnjo številko »Izselskega vestnika« morajo biti v uredništvu do 4. oktobra, zato, prosimo, pohitite z dopisi.

Kanada

Toronto, Ontario. — Zадaje leto, kar hodijo k nam na obisk slovenski frančiškani iz Le-monta, se je med nami precej poživilo versko in narodno življenje. Slovenci v Kanadi nujno potrebujemo stalnega slovenskega duhovnika in učitelja in pa veliko število slovenskih časopi-sov in knjig. Kako lepo bi bilo lahko med nami razvito društveno življenje, pa ni človeka, ki bi bil tega dela zmožen. Rafaelovo družbo to-plo prosimo, da nam pošlje slovenskega duhov-nika in učitelja in to čimprej, ker nam že grozi verska in narodna smrt.

Japonska

Tokyo. — Tudi k nam zahaja naš nad vse zanimivi »Izseljenski vestnik«, ki prinaša no-vice od vseh strani sveta. Vedno ga težko pričakujemo. V tujini zelo pogrešamo slovenskih listov in knjig, ob katerih saj za hip pozabimo, da živimo v mrzlem objemu tujine. Rafaelovo družbo prosimo, da nam jih kaj pošlje. Rafa-elovo družbo in našo nepozabno domovino pri-srčno pozdravljamo.

Avstralija

Sydney. — Po tem velikem mestu si služi svoj kruh tudi precej veliko število Slovencev, ki so zaposleni v pretežni večini kot zidarji in mi-zarji. Pri skoraj vseh večjih podjetjih naletiš na Slovence, ki se med delom in prostim časom tako pogosto pogovarjajo o domovini in prepe-vajo slovenske pesmi. Zasluzek je zelo dober in marsikdo bi prišel rad na počitnice v domo-vino, pa se boji velike daljave in raznih nevar-nosti, ki so s potovanjem združene. Vse znance in domovino prisrčno pozdravljamo.

Afrika

Alexandria. — Ustanovitev Izseljenske zbor-nice v Ljubljani vsi Slovenci v Alexandriji to-plo pozdravljamo in ji želimo, da bi plodonosno delovala za nas in za vse naše širom sveta raz-tresene ude, ki jim že marsikje grozi narodna smrt. Vse prijatelje in znance v domovini pri-srčno pozdravljamo, zlasti pa Rafaelovo družbo in njene sodelavce.

Cairo. — Z velikim veseljem smo brali v zad-nji številki »Vestnika«, da je zdaj ustanovljena Izseljenska zbornica v Ljubljani. Želimo ji ve-liko uspehov in jo prosimo, naj se tudi na nas spomni in naj nam skuša po svojih močeh po-magati. Vse v domovini prav lepo pozdravljamo.

Konvencija MUD o potujočem zavarova-nju delavcev in nameščencev predložena našemu parlamentu v ratifikacijo.

Zastopnik ministra za socialno politiko in na-rodno zdravje g. dr. Aranicki, šef odseka za so-cialno skrbstvo v Belgradu, je ob priliki prvega zasedanja slovenske izseljenske zbornice 11. ju-lija tega leta med drugim izjavil, da je konven-cija Mednarodnega urada dela o upostavitvi mednarodnega potujočega zavarovanja delavcev na pobudo Rafaelove družbe že predložena pa-rlamentu s priporočilom, da jo ratificira.

**Pristopajte k „Rafaelovi družbi“
in razširjajte njeno glasilo!**

„Moj dom“

Pesem koroškega pesnika.

»Koroški Slovence« objavlja naslednjo zgodo-vinsko zanimivost iz slovenske Koroške:
V zapuščini Primoža Košata, znanega na-rodnjaka na Zopračah ob Vrbi in sorodnika pevcu Tomaža Košata, se je našla pesnitev, ka-tere prve tri kitice se naslanjajo na našo »ko-roško himno«, ostalih pet pa je najbrž Košatovo delo. Podajamo jih zaradi njihove zanimive vse-bine in posrečene ritmike:

Poglej čries gmajnico, ta čries izarco
Je predragi dom z mojo zibalo.
Žibali so me mamica moja
In prepevljali haji, haja.

Sim pubič rastov tem, sim biv ja dro vesev,
Sim ktero pesem še zapev,
Al zdaj drugači je, ne prepevov bom,
Zdaj ja ni več moj veseli dom.

Tam hiša očena, tam moja mamica,
A ko bi najdov še sedaj oba!
Al ne najdam več mojih starišov,
Za to otožno grem domov.

Prodam

prvovrstno posestvo v bližnji okolici Maribora

v izmeri cca. 15 ha. Posestvo je primerno za vse panoge naprednega kmetijstva osobito za živinorejo in vrtnarstvo itd. Proda se z vsem inventarjem pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi tega lista. Prekupčevalci izključeni.

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni:
reklamne letake, lepake, vabila za
prosvetne gledališke odre in koncerte;
vizitke, kuverte, tiskovine za urade,
hranilnice, posojilnice, trgovine ter
vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice iz domačih krajev izveste naj-
prej in najbolj zanesljivo iz
splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo
in velja za vse kraje ino-
zemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi DOMOLJUBA v Ljubljani

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Poleg vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji ljudska življenjska zavarovanja, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).
Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.